

*Let's
create*
Norrköping

Översiktsplanen för
Norrköpings kommun

Aktualitetsförklaring 2017

Diarienummer: KS 2016/0082

Antagen den 19 juni 2017

NORRKÖPING

Innehåll

Sammanfattning.....	3	Stationsområdet och västra Saltängen 1999.....	9
Aktualitetsprövningens syfte och process.....	3	Graversfors 2001.....	9
Tidigare beslut.....	4	Industrilandskapet 2006.....	10
Översiktsplanen för Norrköpings kommun.....	4	Händelö 2006.....	10
Fördjupningar av översiktsplanen.....	4	Kimstad 2007.....	11
Översiktsplanering sedan aktualitets- förklaringen 2012.....	4	Resecentrum och Södra Butängen 2010.....	11
Miljöbedömning av översiktsplanen.....	5	Norsholm 2015.....	11
Översiktsplanens aktualitet.....	5	Fortsatt översiktsplanearbete.....	12
Riksintressen.....	5	Bilaga 1- Länsstyrelsens redogörelse.....	13
Gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping.....	6	Bilaga 2- Protokollsutdrag från Kommun- fullmäktiges sammanträde.....	19
Tillägg till översiktsplanen för vindkraft.....	7		
Svärtinge 1984.....	7		
Norsholm 1985.....	7		
Östra Husby 1989.....	8		
Kort redogörelse miljöbedömning.....	8		
Åselstad – Ensjön 1991.....	8		
Åby centrum 1993.....	9		
Mauritzberg 1993.....	9		

Sammanfattning

Aktualitetsprövningens syfte är att presentera förändringar som skett sedan planerna antogs och som påverkar plangenomförandet, samt att lyfta fram särskilt strategiska frågor på ett tydligare sätt om det behövs. När beslut om översiktsplanens aktualitet tagits blir detta dokument en del av översiktsplanen för Norrköpings kommun. Senast gjordes detta 2012. Översiktsplanen för Norrköping kommun består av en kommunövergripande översiktsplan i tre delar samt ett tillägg och 12 fördjupningar. Eftersom arbete pågår med att ta fram nya översiktsplaner för

staden respektive landsbygden ingår inte ÖP02 – utvecklingsplan för staden eller ÖP90 för landsbygden i denna aktualitetsprövning.

Inför detta förslag till aktualitetsprövning har länsstyrelsens och andra kontors syn på översiktsplanens aktualitet inhämtats. De synpunkter som kom in har inarbetats i detta förslag. Inför ett beslut om översiktsplanens aktualitet i kommunfullmäktige ska nu alla nämnders och berörda kommunala bolags yttrande över detta förslag inhämtas.

Aktualitetsprövningens syfte och process

Varje kommun ska enligt Plan- och Bygglagen ha en kommuntäckande och aktuell översiktsplan. Enligt 4 kap, 14§ ska kommunfullmäktige minst en gång varje mandatperiod ta ställning till översiktsplanens aktualitet. Aktualitetsprövningens syfte är att presentera förändringar som skett sedan planerna antogs och som påverkar plangenomförandet, samt att lyfta fram särskilt strategiska frågor på ett tydligare sätt om det behövs. Ett resultat av aktualitetsprövningen kan vara att en eller flera översiktsplaner upphävs.

Aktualitetsprövningens syfte är inte att beskriva vad som genomförts eller vad som kommer att genomföras. Översiktsplanen kan inte ändras genom aktualitetsförklaringen, riktlinjer och

annat i översiktsplanernas innehåll kan dock förklaras som inaktuella. Inför detta förslag till aktualitetsprövning har länsstyrelsens och andra kontors syn på översiktsplanens aktualitet inhämtats. De synpunkter som kom in har inarbetats i detta förslag. Länsstyrelsens granskningsyttrande bifogas (bilaga 1). Inför slutgiltigt förslag till kommunfullmäktige inhämtas berörda nämnders syn på översiktsplanens aktualitet. Inkomna synpunkter behandlas i en samrådsredogörelse och bifogas förslaget till kommunfullmäktige. När kommunfullmäktige prövat översiktsplanens aktualitet genom en aktualitetsförklaring blir detta dokument en del av översiktsplanen för Norrköpings kommun.

Tidigare beslut

Kommunfullmäktige beslutade 15 oktober 2012 §162 följande om översiktsplanens aktualitet:

1. Dokumentet "Aktualitetsprövning 2012 av översiktsplanen för Norrköpings kommun" ska med sina kommentarer och kompletteringar ses som en del av Norrköpings översiktsplan.
2. Aktualitetsförklaring 2006 av översiktsplan för Norrköpings kommun (KS-954/2006) upphävs.
3. Fördjupning av översiktsplanen för Holmenområdet 1990 upphävs.
4. Uppdraget att ta fram en översiktsplan för området söder och väster om Ensjön upphävs.
5. Delar av fördjupning av översiktsplanen för Västra Saltängen upphävs enligt karta i dokumentet "Aktualitetsprövning 2012 av översiktsplanen för Norrköpings kommun".
6. Stadens randzon beslutas omfatta även Svärtinge och Åby-Jursla samt området kring Furingstad och Styrstad enligt karta i dokumentet "Aktualitetsprövning 2012 av översiktsplanen för Norrköpings kommun".

7. Översiktsplanen är i övrigt aktuell i sin beskrivning av allmänna intressen och de fysiska förutsättningarna i olika delar av kommunen.

Dessa beslutspunkter fortsätter gälla även efter att denna aktualitetsförklaring beslutats av kommunfullmäktige.

Översiktsplanering sedan aktualitetsförklaringen 2012

Sedan förra beslutet om översiktsplanens aktualitet har en fördjupning av översiktsplanen för Norsholm samt ett tillägg till översiktsplanen för vindkraft antagits. Arbete pågår med den kommunövergripande översiktsplanen i två delar – staden respektive landsbygden. Arbete med fördjupningar av översiktsplanen för Åby-Jursla pågår också och beräknas kunna antas under 2017.

Översiktsplanen för Norrköpings kommun

Översiktsplanen är en kontinuerligt pågående process. Varje översiktsplan, tillägg och fördjupning av översiktsplanen är en del av översiktsplanen för Norrköpings kommun.

Den består av:

- Gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping 2010
- Översiktsplan för staden 2002
- Översiktsplan ÖP90 för landsbygden
- Tillägg till översiktsplanen för vindkraft 2013

Miljöbedömning av översiktsplanen

Sedan 2006 ska alla översiktsplaner miljöbedömas enligt lagstiftningen. Det betyder att alla översiktsplaner och fördjupningar som antagits innan 2006 saknar en viktig beståndsdel i processen. Arbetet med miljöbedömningar är integrerat i planarbetet så planförslaget miljöbedöms kontinuerligt under arbetets gång. Att göra en fullständig miljöbedömning för dessa planer i nuläget bedöms inte som relevant eftersom de planer som berörs håller på att ersättas, är genomförda, föreslås upphävas genom denna aktualitetsprövning eller föreslås ersättas. Den enda plan som skulle behöva ses över miljöbedömningsmässigt i nuläget är FÖP Östra Husby eftersom det där finns aktuella utbyggnadsområden för bostäder som ännu inte genomförts. En kort redogörelse för det finns i avsnittet om FÖP Östra Husby nedan.

Översiktsplanens aktualitet

Den kommunövergripande översiktsplanen för Norrköping består av tre delar samt ett tillägg, nedan beskrivs aktualiteten för dem. Därefter följer redogörelser av aktualiteten för gällande fördjupningar.

Som nämnts ovan pågår arbete med översiktsplaner för staden respektive landsbygden, dessa beräknas antas våren 2017. De gällande översiktsplanerna – ÖP02 för staden och ÖP90 för landsbygden omfattas därför inte av denna aktualitetsförklaring.

Riksintressen

Till Gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping finns en bilaga som hanterar riksintressena. Denna bilaga kommer inte att gälla längre när översiktsplanerna för staden respektive landsbygden antas.

Fördjupningar av översiktsplanen:

- Svärtinge 1984
- Östra Husby 1989
- Åby centrum 1993
- Industrilandskapet 2006
- Händelö 2006
- Kimstad 2007
- Resecentrum och Södra Butängen 2010
- Norsholm 2015

Upphävs genom denna aktualitetsförklaring:

- Norsholm 1985 (till största delen ersatt av Norsholm 2015)
- Åselstad – Ensjön 1991
- Mauritzberg 1993
- Stationsområdet och västra Saltängen 1999
- Graversfors 2001

Gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping

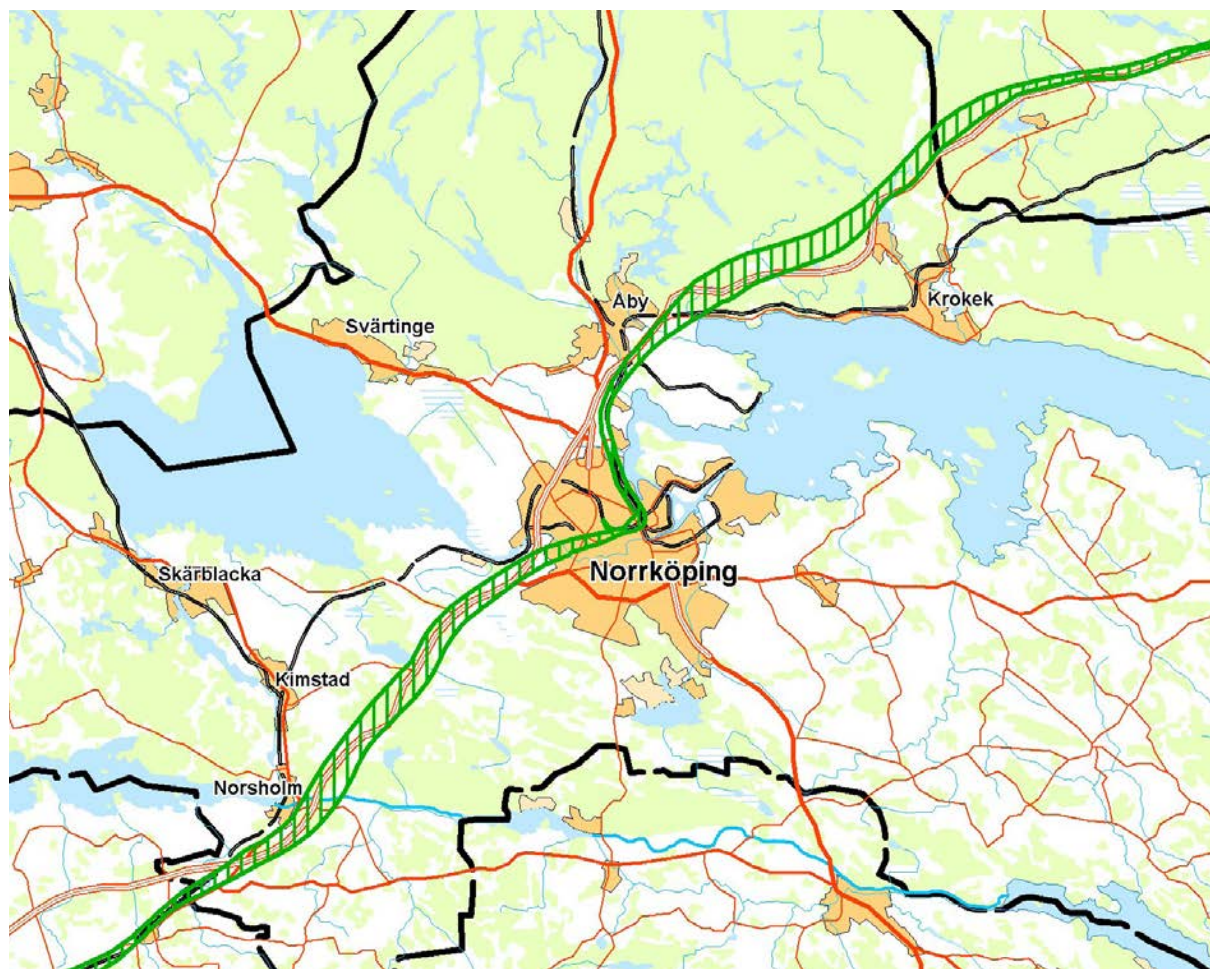
Sedan översiktsplanen antogs av kommunfullmäktige 2010 har järnvägsutredningen för Ostlänken blivit fastställd. Det betyder att endast en spårkorridor återstår (se karta nedan). Inom den spårkorridoren presenteras under 2017 en mer exakt dragning etappvis.

I planen anges att Ostlänken och hela Götalandsbanan (högastighetsbanan mellan Stockholm och Göteborg) är viktiga förutsättningar för att uppnå översiktsplanens intentioner. Översiktsplanen utgår från att Ostlänken är fullt utbyggd år 2020 och att hela Götalandsbanan är utbyggd år 2030. Aktuella tidplaner innebär att Ostlänken ska vara färdig att tas i bruk 2028 och hela högastighetsbanorna mellan Stockholm och Göteborg respektive Malmö 2035.

I Gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping finns en inriktning för hantering av värdefull jordbruksmark.

Värdefull jordbruksmark

- Genom att bygga tätt och koncentrera ny bebyggelse till städerna och vissa utvalda orter begränsas den fortsatta utbyggnaden av jordbruksmark.
- Inom eller i direkt anslutning till befintlig bebyggelse i städerna, de prioriterade utvecklingsorterna och de attraktivt belägna boendemiljöerna prioriteras utbyggnad framför bevarande av jordbruksmark.

Den gröna sträckningen visar spårkorridoren för Ostlänken.

Inriktningen i den Gemensamma översiktsplanen är inte längre aktuell, i pågående översiktsplanarbete införs och tillämpas denna riktlinje istället:

Norrköpings kommun växer och det behövs mer plats för bostäder och verksamheter. Norrköping ska klara balansen mellan å ena sidan behovet av mer mark för bostäder och verksamheter och å andra sidan norrköpingsbornas närhet till natur- och friluftsliv samt utrymme för de gröna näringarna.

Detta ska ske genom att staden och tätorterna växer inifrån och ut, främst genom förtätning och återanvändning av redan ianspråktagen mark. Då tar vi också tillvara redan gjorda investeringar i vägar och annan infrastruktur och bebyggelseutvecklingen sker ytsnålt och hållbart. Brukningsvärd jordbruksmark och värdefull skogsmark kan prövas för exploatering i sista hand.

Planen anger att ett tillägg till översiktsplanen för miljö- och riskfaktorer i Norrköpings kommun ska arbetas fram. Detta är inte längre aktuellt. Miljö- och riskfaktorer kommer istället att behandlas i översiktsplanerna för staden respektive landsbygden samt i kommande fördjupningar av översiktsplanen.

I övrigt bedöms Gemensam översiktsplan för Linköping och Norrköping vara aktuell. Sedan planen antogs 2010 har översiktsplaneringens inriktning varit att arbeta vidare med den övergripande strategin att länka samman de större orterna i ett stadsnätverk genom att upprätta fördjupningar av översiktsplanen för de prioriterade utvecklingsorterna samt boendemiljöer i särskilt attraktiva lägen. Pågående arbete med översiktsplanen för landsbygden pekar också i den riktningen. Pågående arbete med översiktsplanen för staden ger tydliga strategier och inriktningar för Gemensam översiktsplans intention om ökad täthet i städernas centrala delar.

Tillägg till översiktsplanen för vindkraft

Sedan planens antagande har två nya riksintressen för Energiproduktion Vindbruk tillkommit i området Kolmården i Norrköpings kommun.

De nya områdena har Objekt id 220 och 221. Detta innebär inte någon förändring av kommunens ställningstagande.

Sedan planen antogs har även flera naturreservat bildats - Marmorbruket, Jursla gammelskog, Getåravinen, Nävsjömossen och Händelö ekbackar. Detta påverkar dock inte planens intention eller genomförande eftersom dessa områden redan bedömts som värdefulla ur natursynpunkt.

Svärtinge 1984

Fördjupningen av översiktsplanen för Svärtinge är föråldrad och behöver ersättas. Planen är i hög grad genomförd men har fortfarande några markerade ytor för allmän service som ännu inte ianspråktagits. Det är värdefullt att planen fortsätter gälla tills även dessa är genomförda eller att en ny plan för Svärtinge antagits. I planen har behovet av plats för centrumfunktioner, idrottsanläggningar och närrecreation underskattats.

En detaljplan för bostäder i Ryssnäs – ett stort område mellan Svärtinge och gränsen mot Finspång har antagits och byggnation påbörjats. Detta område ingår inte i gällande fördjupning av Svärtinge men bör ses som en del av Svärtinge vid framtagande av ny fördjupning av översiktsplanen för Svärtinge. En annan viktig uppgift är att knyta ihop staden med Bråvalla, Svärtinge, Ryssnäs och vidare till andra sidan kommungränsen till Finspång. Här finns stora samordningsvinster att göra i form av sammanhängande cykelvägnät, kollektivtrafik och annan samhällsservice.

Norsholm 1985

I och med antagandet av en ny fördjupning av översiktsplanen för Norsholm 2015 upphörde den gamla planen att gälla till allra största del. Kvarstående delar upphävs genom denna aktualitetsförklaring.

Visionsbild för framtidens Åby.

Östra Husby 1989

I översiktsplanen för Östra Husby finns områden för bostadsutveckling, service samt verksamheter utpekade som ännu inte byggts ut. Trots att planen är väl gammal är bedömningen att den bör fortsätta gälla eftersom planen innehåller några utvecklingsområden som ännu ej är utbyggda. Östra Husby, som en prioriterad utvecklingsort och viktig som centralort på Vikbolandet, ska kunna växa och utvecklas.

Utbyggnadsområdena 6, 7 och 8 för bostäder söder om Östra Husby bedöms inte som lämpliga att bygga ut där det nu finns utbyggt ett motionsspår och höga rekreativvärden.

Den samlade bedömningen är att översiktsplanen för Östra Husby fortfarande kan anses vara aktuell om hänsyn tas till redogörelsen om miljöbedömning nedan.

Kort redogörelse miljöbedömning

Eftersom planen är antagen innan dagens lagstiftning om miljöbedömning av översiktsplaner kom till finns här en kort redogörelse.

Strax söder och öster om Östra Husby finns ett större markområde som idag utgörs av jord- och skogsbruksmark. Inom detta område föreslås ett

antal mindre delområden för ny bebyggelse. Område 6 tangerar i söder ett naturområde som enligt kommunens naturvårdsprogram är av kommunalt intresse för naturvården. Vid detaljplanering i detta område bör därför naturvårderna studeras noggrant. Väster om område 10, bland den befintliga bebyggelsen, finns förorenad mark.

I Östra Husby finns riskområden för översvämningar till följd av störtregn. Dessa risker bedöms inte omöjliggöra något utbyggnadsområde men behöver tas hänsyn till i kommande detaljplanering.

Miljöbedömningsmässigt anser kommunen att miljöpåverkan av genomförandet av översiktsplanen är marginell och att de positiva konsekvenserna överväger de negativa.

Åselstad – Ensjön 1991

Planen är till stor del genomförd, och i övrigt inte längre aktuell. Planen föreslås med hänvisning till det upphävas. För Åselstad och Ensjön gäller då översiktsplanen för staden.

Åby centrum 1993

Fördjupning av översiktsplanen för Åby centrum kommer att ersättas av fördjupning av översiktsplanen för Åby-Jursla som är under arbete.

Mauritzberg 1993

Fördjupning av översiktsplanen för Mauritzberg är helt genomförd genom detaljplanering och upphävs därför genom denna aktualitetsförklaring. För Mauritzberg gäller då översiktsplanen för landsbygden.

Stationsområdet och västra Saltängen 1999

Planen är till allra största del genomförd, upphävd genom antagandet av Fördjupning av översiktsplanen för Resecentrum och Södra Butängen 2010 eller inaktuell. Denna plan upphävs därför genom denna aktualitetsförklaring. För de delar som inte omfattas av gällande fördjupning av översiktsplanen för Resecentrum och Södra Butängen gäller då översiktsplanen för staden.

Graversfors 2001

Under de senaste åren har ett omfattande utredningsarbete pågått. Utredningsarbetet har omfattat att belysa ett antal frågeområden (vatten- och avloppslösningar, bygglov, järnvägsbuller och inlösen av fastigheter) i Norra Kungssten samt i Graversfors som helhet. Även en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) inkluderande en riskanalys har tagits fram för hela Graversforsområdet. Stadsbyggnadskontoret är nu klar med utredningsarbetet, vilket resulterat i bedömningen att en bebyggelseutveckling med större byggytor för bostäder, utöver vad gällande detaljplaner medger, inte är möjlig. De markreservationer för servicefunktioner som inte ännu genomförts förs in i översiktsplanen för landsbygden.

Fördjupning av översiktsplanen för Graversfors anses därför ej vara aktuell och upphävs genom denna aktualitetsförklaring. För Graversfors gäller då översiktsplanen för landsbygden.

Industrilandskapet 2006

Synen på Industrilandskapet har utvecklats sedan planen antogs. Idag är Industrilandskapet lika mycket en kreativ utvecklingsmiljö som

en kulturhistorisk miljö. I visionen uttrycks det att området huvudsakligen ska vara ett verksamhetsområde, ett förtydligande här är att det i första hand är fråga om kunskapsorienterade verksamheter, kultur och stora besökspunkter. I den gemensamma översiktsplanen för Linköping och Norrköping anges att Industrilandskapet har stor potential att bli en symbol för hela storstadsregionen. Det behövs också fler bostäder i och i anslutning till Industrilandskapet för att området ska vara befolkat en större del av dygnet och därmed upplevas som tryggt och trevligt att uppehålla sig i.

Universitetet, och verksamheter som utvecklats med universitetet som förutsättning, har mycket stor betydelse för Industrilandskapets utveckling. Det finns dock fler kunskapsintensiva företag och organisationer som är viktiga för Industrilandskapet, staden och region både nu och i framtiden. På sidan 11 finns en inriktning som säger att universitetets framtida utveckling får avgöra hur stora byggnadsvolymer som kan bli aktuella för andra kunskapsintensiva verksamheter. Idag finns ingen konkurrensituation men för framtiden bör de övergripande målen för sammansättningen av verksamheter i Industrilandskapet vara mångfald, bra spridning av målpunkter i området och folkliv under en större del av dygnet. Som exempel kan nämnas att en servering kan vara viktigare än en kunskapsintensiv men sluten verksamhet i vissa lägen. Detta gäller särskilt för bostadsområdenas innehåll och utformning.

En sak som helt saknas i planen är Industrilandskapets skorstenar, dessa behandlas inte och har därför heller inget skydd i planen. Kvarvarande skorstenar bör bevaras så långt möjligt.

Industrilandskapet är i sin grund en plats för produktion, det gröna har historiskt inte haft så stor plats, förutom en ganska vild grönska utmed Strömmen. Planteringar av olika slag ska därför vara sparsamma.

Planen bedöms i övrigt som aktuell och ska fortsätta gälla.

Händelö 2006

För närvarande pågår diskussion mellan Norrköpings kommun och ansvarig sektorsmyndighet om identifiering av samt precisering och kriteriebedömning av industriell produktion med syfte att identifiera Händelö och Malmölandet som riksintresseområde för industriell produktion. Fördjupningen av översiktsplanen för Händelö ligger i linje med detta och anses huvudsakligen fortfarande som aktuell med undantag:

- Reservatet för en naturgasledning är inte längre aktuellt och kan upphävas.
- Ett naturreservat har bildats på Händelö. Då naturreservatet är betydligt större än vad som anges i översiktsplanen medför det att översiktsplanen inte längre är aktuell med avseende på storleken på ekbeståndens skyddsareal. Med anledning av naturreservatet behöver planändringar göras för mark som idag är detaljplanelagd som kvartersmark.
- Ett område på cirka 1 hektar på sydöstra Händelö, nordöst om naturreservatet, som i översiktsplanen anges som ett planerat grönområde kommer istället att bli ett verksamhetsområde. Verksamheterna inom detta område får inte ha en stor omgivningspåverkan.
- Oceangatan kommer att få en ny sträckning och istället ansluta till Bravikenvägen strax norr om mudderdeponien och sydväst om naturreservatet och Händelö gård. Orsaken till den nya vägdragningen är att den nuvarande vägen inte kan samexistera med Norrleden.
- På sydvästra Händelö intill Motala ström finns två utredningsområden för hamnverksamhet. Ett på vardera sidan om det föreslagna naturreservatet och Händelöbron. Syftet med utredningsområdena är att undersöka och pröva möjligheten till skapandet av ersättningskajer (se blå markering på karta).
- I kvarteret Enslingen, söder om Hanholmsvägen, finns ett 1,4 hektar stort område som är detaljplanelagt för verksamheter men som istället ingår i naturreservatet (se röd markering på karta). Som kompensation för det kan motsvarande yta i södra delen av kvarteret att komma att tas i anspråk för verksamheter istället för natur.
- Översiktsplanens förslag till kombiterminal alternativ väst är inte längre aktuellt då alternativet i öst genomförts.

Händelö naturreservat markerat med rosa, ett nytt verksamhetsområde markerat med svart/blå rektangel samt utredningsområde för hamnverksamhet markerat med två blå streckade linjer. Mark som behöver detaljplaneändras till följd av naturreservatet är markerad med rött.

Kimstad 2007

Fördjupningen av översiktsplanen för Kimstad anses i stort sett fortfarande aktuell. En viktig komplettering är att det för Kimstads framtida utveckling är mycket angeläget att ett markbyte med Löfstad slott snarast genomförs så att den östra delen av översiktsplaneområdet, öster om järnvägen, kan förverkligas. Med anledning av att det berörda området ligger intill pendeltågsstationen (invigdes 2009) och därför är mycket strategiskt viktigt ur bebyggelseutvecklingssynpunkt har ett markbyte högsta prioritet.

Några mindre korrigeringar sedan översiktsplanen antogs är att kommunen har förvärvat strategiskt viktigt mark inom centrumområdet och det enligt översiktsplanen fastlagda verksamhetsområdet. Genom Norrköpings Vatten och Avfall AB:s nya överföringsledning från Borgs vattenverk i staden till Skärblacka får Kimstad nu istället sitt dricksvatten från vattentäkten Glan och inte som anges i planen från Motala ström via vattenverket i Skärblacka.

Enligt en detaljerad översvämningskartering från 2009 är de föreslagna bebyggelseområdena med nummer 11 och 12 i översiktsplanen inom riskområde för översvämningsrisk. Översiktsplanen anger att angränsande gång- och cykelvägar ska fungera som skyddsvallar mot översvämningsrisk. Med anledning av den utökade översvämningsrisken är det vid kommande detaljplanläggning mycket viktigt att studera översvämningsfrågan och förebyggande skyddsåtgärder noggrant.

Resecentrum och Södra Butängen 2010

Ett intensivt planeringsarbete pågår för området kring Norrköpings nya resecentrum, fördjupning av översiktsplanen är dock fortsatt aktuell som planeringsunderlag. Trafikverkets arbete med att välja linje för järnvägssträckningen genom centrala Norrköping pågår. Arbetet är inriktat mot ett förslaget tunnelpåslag i höjd med Bergslagsgatan istället för vid Norrtull som

redovisats i fördjupningen av översiktsplanen. Linjens sträckning får konsekvenser för strukturen men innehållsmässigt är planen i övrigt fortsatt aktuell. Planens syfte med en utveckling av innerstaden på båda sidor av de framtida järnvägsspåren och ett resecentrum som blir en effektiv bytespunkt gäller som planeringsunderlag. Inför detaljplanearbete planeras ett planprogram att tas fram med en uppdatering av struktur utifrån den av trafikverket föreslagna järnvägssträckningen. I samband med planprogrammet kommer troligen även sammanhanget med exempelvis områdena Johannisborg och Inre hamnen att förtydligas.

I fördjupning av översiktsplanen anges att utredningsarbete pågår om ett förbifartsspår för gods på lång sikt. Frågan om godstågstrafiken kan ledas utanför centrala Norrköping har aktualiserats med anledning av de störningar som godstågen innebär enligt framtagna utredningar. Det gäller framför allt buller- och riskproblematik som bedöms kunna hindra stadens utveckling nära järnvägen och den nya stationen. Arbetet med en Åtgärdsvalsstudie har inletts tillsammans med Trafikverket för att redogöra för nyttorna med de olika alternativen.

Norsholm 2015

Fördjupning av översiktsplanen för Norsholm som antogs 2015 bedöms vara helt aktuell.

Fortsatt översiktsplanearbete

En stad och ett samhälle i ständig förändring kräver en löpande, pågående strategisk planering. Översiktsplan för staden ska ligga till grund för en kontinuerlig översiktsplanering som successivt uppdateras och då revideras efter uppkomna behov eller förändrade förutsättningar. Med en löpande process skapas också en större medvetenhet om översiktsplaneringens betydelse som styrinstrument för stadens och kommunens utveckling.

Översiktsplanen ger stöd i beslut om framtida markanvändning och övergripande vägledning vid olika mål- och intressekonflikter som kan uppstå. En översiktsplan kan dock aldrig bli ett heltäckande operativt planeringsinstrument utan behöver kontinuerligt kompletteras. I fortsatta planeringsprocesser behöver fördjupade avvägningar mellan skilda intressen och mål preciseras och mer detaljerade ställningstaganden göras. Det kan ske i form av geografiska eller tematiska fördjupningar av översiktsplanen, planprogram och detaljplaner.

Arbete pågår med fördjupningar av översiktsplanen för Bråvalla respektive Åby och Jursla.

Arbetet med tillägg till översiktsplanen för miljö- och riskfaktorer avslutas och implementeras istället i översiktsplanerna för staden respektive landsbygden samt pågående och kommande fördjupningar av översiktsplanen.

Behov finns av fördjupningar av översiktsplanen för Krokek och Svärtinge samt Glans södra strand.

Bilaga 1- Länsstyrelsens redogörelse

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND
Kultur- och samhällsbyggnadsenheten

Yttrande
2016-04-15

sid 1 (6)
401-863-16

Norrköpings kommun
stadsbyggnadskontoret@norrkoping.se

Sammanfattande redogörelse för Norrköpings kommuns översiktsplan

Länsstyrelsen ska enligt 3 kap 28 § plan- och bygglagen minst en gång under mandattiden, alternativt när en kommun begär det, redovisa sina synpunkter i fråga om sådana statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. Synpunkterna ska redovisas i en sammanfattande redogörelse till kommunen. Av redogörelsen ska det framgå hur synpunkterna förhåller sig till översiktsplanen.

Till detta yttrande bifogas Länsstyrelsens redovisning av statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet, vilken är en generell sammanställning för hela länet. I den sammanfattande redogörelsen lämnas synpunkter på de delar som har särskild vikt för aktualiteten för Norrköpings kommuns översiktsplan.

Sedan den kommunomfattande översiktsplanen och vissa fördjupningar av denna antogs har det genomförts omfattande förändringar i lagstiftningen, nationella och regionala mål har tillkommit, förändringar har skett vad gäller riksintressen och nya planeringsunderlag finns framtagna. Dessa förändringar har kommenterats i samband med kommunens senaste aktualitetsprövning av översiktsplanen 2012. Vissa planeringsförutsättningar har tillkommit sedan dess, vilka kommenteras nedan.

Den sammanfattande redogörelsen lämnas parallellt som upprättande av nya översiktsplaner pågår för både Norrköpings landsbygdsområde och Norrköpings stad. Vidare pågår upprättande av fördjupningar för Bråvalla och Åby-Jursla samt ett tillägg till översiktsplanen gällande miljö- och riskfaktorer.

Sammanfattande redogörelsens omfattning

Norrköpings kommuns översiktsplan består av den gemensamma översiktsplanen för Linköping och Norrköping, antagen 2010 och tillägg om vindkraft, antagen 2013. Härutöver finns ett antal sedan tidigare gällande fördjupningar av översiktsplanen som har antagits från 1980-talet och framåt.

Uppgifter och synpunkter i Länsstyrelsens redogörelse nedan fokuseras på övergripande statliga intressen m m som har tillkommit efter länsstyrelsens senaste yttrande (2011-07-29) över den kommunala översiktsplanens aktualitet. De intressen som berörs finns närmare beskrivna i den bifogade bilagan *Länsstyrelsens redovisning av statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet (2016-04-15)*

De synpunkter som hänför sig till de nu pågående översiktsplanerna för Norrköpings landsbygdsområde och Norrköpings stad redovisas i samrådsyttrande över dessa planer och tas således inte upp i den sammanfattande redogörelsen.

Länsstyrelsens synpunkter

Gemensamt för många av de förändringar som rör översiktlig planering är att översiktsplanen fått en allt viktigare, och mer strategisk funktion. Det är därför viktigt att kommunen bedriver en aktiv översiktsplanering och regelbundet följer upp översiktsplanens användning. Därför ser Länsstyrelsen som mycket positivt att kommunen tar initiativ till en ny samlad översyn av den gällande översiktsplanens aktualitet. Då ges förutsättningarna för en god process där viktiga strategiska ställningstaganden tas på översiktlig nivå och inte hanteras i respektive detaljplan. Brett förankrade politiska ställningstaganden som tas på översiktlig kommunal planeringsnivå påskyndar arbetsprocessen för detaljplanering och för lovgivning.

Länsstyrelsen ser därför mycket positivt på den pågående översiktsplanering som nu sker i Norrköpings kommun.

Gällande lagstiftning

Det har varit stort fokus på bostadsbyggande i Sverige de senaste åren och det råder stor aktivitet när det gäller att effektivisera processen från idé till färdig bostad. Detta har lett till att förändringar har skett i bland annat plan- och bygglagen, med förtydligande om att planläggning ska utföras så att den främjar bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet. Det har också blivit tydligare att översiktsplanen ska samordnas med nationella och regionala mål som har betydelse för en hållbar utveckling. Förändringarna innebär vidare att större hänsyn ska tas till miljö- och klimataspekter liksom till elektronisk kommunikation, avfallshantering med mera. Lagen innebär också att kommunen kan kräva åtgärder som motverkar översvämning, markförorening och olyckor.

Sedan 1 januari 2015 gäller också vissa nya bestämmelser i plan- och bygglagen gällande bland annat (förenklat) prövningsförfarande mm för detaljplaner samt nya regler för tillämpning av riktvärden för trafikbuller vid bostadsbyggnader (Förordning 2015:216). Samtliga dessa regeländringar har som syfte att förenkla och öka förutsägbarheten i plan- och byggprocessen och därigenom stödja ökat bostadsbyggande.

Enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1386) framgår bland annat att kommunen varje mandatperiod ska anta riktlinjer för bostadsförsörjningen. Sedan 2014 har även den lagstiftningen förtydligats. Länsstyrelsen menar att det är av stor strategisk betydelse att kommunens översiktsplan såväl som riktlinjerna för bostadsförsörjning uppdateras i linje med aktuella nationella och regionala mål för bostadsbyggandet och boendepolitiken.

Ny lagstiftning om havsplanering har beslutats i form av ändring i 4 kap miljöbalken (2014:861). Havsplaneringsförordningen (2015:400) som trädde i kraft den 15 juli 2015 reglerar hur havsplaneringen ska genomföras. Det är Havs- och vattenmyndighetens ansvar att havsplaner tas fram för vart och ett av havsplaneområdena Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet. Havsplanerna ska bland annat bidra till att havets resurser används hållbart och att näringar kan utvecklas samtidigt som god havsmiljö uppnås. Berörda kommuner kommer att ges möjlighet att medverka och har genom sin översiktsplanering möjlighet visa vilka lokala förutsättningar och behov som behöver tillgodoses vid planeringen i havet. Att kommunala/lokala aktörers behov och erfarenheter kommer till uttryck i den statliga havsplaneringen är av stort regionalt intresse.

Nationella och regionala mål, planer och program

Centralt inom dagens samhällsbyggnadspolitik är de satsningar och reformer som skett inom ramen för begreppet *hållbar utveckling*.

Länsstyrelsen ser det som angeläget att miljömålen beaktas och vidareutvecklas i översiktsplaneringen. Det är av stor strategisk betydelse att kommunen har en hög ambitionsnivå för att tillgodose målen om en god bebyggd miljö och begränsad klimatpåverkan inom den fysiska planeringen. Inför den kommande havsplaneringen är miljömålen om ”ingen övergödning”, ”Levande sjöar och vattendrag” samt ”Hav i balans” givetvis av största vikt.

Kommunen har i och med förändringar i lagstiftningen samt fastställda nationella och regionala mål ett ökat ansvar att beakta klimataspekterna i den fysiska planeringen. Översiktsplanen har en helhetssyn vilken gör den lämplig att överblicka konsekvenserna av klimatförändringar. Länsstyrelsen ser därför det som mycket viktigt att slutsatserna för samhällsplaneringen med anledning av klimatförändringarna inarbetas i de kommunala översiktsplanerna.

Arbetet med det regionala utvecklingsprogrammet, RUP, utgår från tillväxtpolitiken och avser att ange strategier för den regionala utvecklingen utifrån ett sammanhållet samhällsperspektiv. Den gemensamma översiktsplanen med Linköping (från 2010) har en långsiktig strategi för en utvidgad, gemensam, bostads- och arbetsmarknad i Östergötland. En långsiktig och konsekvent satsning på utbyggnad av effektiv och attraktiv kollektivtrafik ska stärka utvecklingen av städerna Norrköping och Linköping såväl som övriga strategiskt belägna tätorter i länet. För att klara detta krävs utveckling av transportinfrastrukturen, främst genom utbyggnad av Ostlänken och förstärkt kapacitet vid logistikpunkten Norrköpings hamn. Planens intentioner stämmer väl in i det regionala utvecklingsprogrammet. Det är av största vikt för länets fortsatta utveckling att samverkan bibehålls och vidareutvecklas.

Den pågående gemensamma utvecklingsplaneringen i kust- och skärgården, som utgår från programmet, utgör ett viktigt underlag för översiktsplaneringen och dess möjlighet att bidra till en hållbar skärgårdsutveckling. I anslutning till denna planering bör också

frågor lyftas med koppling till den statliga havsplaneringen. Från regional utvecklingsynpunkt är det av stor vikt att slå vakt om en fortsatt förvaltning av den attraktiva skärgårdsmiljön som grund för utveckling av turism och rekreation. Sjöfartsintresset i form av farlederna in mot Norrköpings hamn är vidare av stor strategisk betydelse i ett regionalt tillväxtperspektiv.

Vidare är det av mycket stor betydelse att den fortsatta stads- och tätortsutvecklingen tar fasta på den höjda ambitionsnivån för bostadspolitiken som signaleras. Enligt Boverkets beräkningar kommer uppmot 700 000 bostäder att behöva byggas i landet inom en 20-årsperiod, vilket är långt över tidigare behovsbedömningar. Det är angeläget att stor hänsyn tas till de sociala behoven, inte minst med anledning av att få fram bostäder för ett stort antal nyanlända flyktingar och andra särskilda grupper. Av stor vikt är här att den fysiska samhällsplaneringen utformas så att den stödjer en bostadsplaneringen inriktad på både tillväxt och socialt hållbar utveckling.

Synpunkter utifrån de anspråk och intressen som finns på såväl bevarande som förändring av markanvändning och miljön.

En grundläggande uppgift för översiktsplanen är att den ska tydliggöra omfattningen och innebörden av förekommande riksintressen enligt 3 och 4 kap miljöbalken samt hur kommunen avser att tillgodose dessa riksintressen. Förekommande riksintressen inom kommunen är i stort samma som när planen senast aktualitetsprövades. Dock bör noteras de pågående översyner av riksintressen som onämns i bilagan till detta yttrande. Generellt är det mycket viktigt att nya eller omarbetade riksintressen, tillsammans med lämpligt avvägda rekommendationer för bebyggelseutvecklingen mm, fortlöpande blir väl inarbetade och förankrade i kommunens översiktsplan.

Av översiktsplanen ska det framgå hur kommunen avser att följa gällande miljö kvalitetsnormer. Miljö kvalitetsnormerna för kommunens vattenresurser anger vilken status som ska uppnås vid en viss tidpunkt. Miljö kvalitetsnormerna för luft siktar in sig på högsta tillåtna halter av vissa förorenande ämnen. Vid planläggning ska kommunen följa gällande miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. 3 § miljöbalken. Hur kommunen avser att hantera frågan i efterföljande detaljplaner och andra lokaliseringsbeslut enligt plan- och bygglagen eller annan lagstiftning ska framgå av översiktsplanen.

Säkerställande av vattentillgångar och vattenförsörjning för befintlig och tillkommande bebyggelse i skärgårdsområdet är från ett vattenförvaltningsperspektiv en mycket viktig strategisk fråga att behandla i översiktsplanen.

Länsstyrelsen anser att översiktsplanen behöver kompletteras för att bättre belysa jordbruksnäringens betydelse för ett öppet levande landskap och för sysselsättningen på landsbygden. Behovet av att ta hänsyn till större jordbruksenheter vid bebyggelseplanering och att förebygga störningar mellan boende och djurhållning/ åkerbruk bör understrykas.

Det skulle vara värdefullt för tillämpningen av planen om den angav riktlinjer för hur en strategiskt inriktad hantering av förorenade markområden ska utformas i efterföljande planering.

Översiktsplanens vägledande roll

En väl genomarbetad och aktuella kommunövergripande översiktsplan bidrar till att uppnå snabbare, effektivare och mer kvalitativa efterföljande plan- och prövningsprocesser. Översiktsplanens vägledande roll kan även utvecklas genom fördjupningar och tematiska tillägg till översiktsplanen, vilket också sker genom den pågående översiktsplanering som nu är aktuell i kommunen.

Sammantaget är det viktigt att kommunen bedriver en aktiv översiktsplanering och regelbundet följer upp översiktsplanens användning. System och rutiner för uppföljning av planens konsekvenser, samt hur det faktiska utfallet blir när olika planer genomförs bör utvecklas. Då finns förutsättningarna för en god process där viktiga strategiska ställningstaganden tas på översiktlig nivå och inte hanteras i respektive detaljplaner.

Samlad bedömning

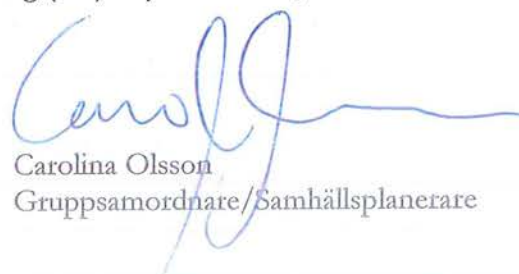
Länsstyrelsen konstaterar att Norrköpings kommun har ett flertal gällande översiktsplaner av varierande ålder. Beroende på åldern och den allmänna samhällsutvecklingen är dessa planer endast i varierande grad aktuella vad avser statliga och mellankommunala intressen. För att inte få en alltför splittrad bild av den samlade översiktsplanen anser Länsstyrelsen att de äldsta av tidigare antagna fördjupningar av översiktsplanen bör förklaras inaktuella. De slutsatser från dessa planer som kommunen önskar ska kvarstå bör istället inarbetas i den pågående översiktsplanering som nu är aktuell. Detta gäller främst de översiktsplaner som är upprättade före miljöbalkens införande (1999) samt reglerna om miljöbedömningar och miljökonsekvensbeskrivningar i samma lag (2006).

Ett kontinuerligt behov av att inarbeta nya mål och strategier för ett hållbart samhällsbyggande råder. Med ledning av det nu pågående översiktsplanarbetet med översiktsplaner för Norrköpings stad respektive landsbygdsområde, fördjupningar av översiktsplanen för Bråvalla och Åby/Jursla samt tillägg om miljö- och riskfaktorer bedömer Länsstyrelsen att en god uppdatering av de kommunala översiktsplanen ska kunna göras.

I handläggningen av detta yttrande har samråd skett med Bertha Ekstrand Amaya (Kultur- och samhällsbyggnadsenheten), Ulrika Larsson (Naturvårdsenheten), Anders Eliasson (Lantbruksenheten) samt Göran Thunberg (Miljöskydds-enheten).

Jan Persson
Samhällsbyggnadsdirektör

Carolina Olsson
Gruppsamordnare/Samhällsplanerare

Bilagor:

- Länsstyrelsens redovisning av statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet, 2016-04-15
- Energimyndighetens yttrande 2016-02-29
- Trafikverkets yttrande 2016-03-04
- Försvarmaktens yttrande 2016-03-15

Kopia till:

Länsledningen
Energimyndigheten
Trafikverket
Försvarmakten
MSE
NVE
LBE
KSE

Bilaga 2- Protokollsutdrag från Kommunfullmäktiges sammanträde

NORRKÖPING

KOMMUNFULLMÄKTIGE

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

2017-06-19

§ 109 Aktualitetsförklaring av översiktsplanen för Norrköpings kommun

KS 2016/0082

Beslut

1. Dokumentet "Aktualitetsprövning 2017 av översiktsplanen för Norrköpings kommun" ska med sina kommentarer och kompletteringar ses som en del av Norrköpings översiktsplan.
2. Aktualitetsförklaring 2012 av översiktsplan för Norrköpings kommun (KS-954/2006) upphävs.
3. Fördjupning av översiktsplanen för Norsholm 1985 upphävs.
4. Fördjupning av översiktsplanen för Åselstad-Ensjön 1991 upphävs.
5. Fördjupning av översiktsplanen för Mauritzberg 1993 upphävs.
6. Fördjupning av översiktsplanen för Stationsområdet och Västra Saltängen 1999 upphävs.
7. Fördjupning av översiktsplanen för Graversfors 2001 upphävs.
8. Översiktsplanen är i övrigt aktuell i sin avvägning mellan allmänna intressen och de inriktningar som finns för mark- och vattenanvändningen i Norrköpings kommun.
9. Där det finns en gällande fördjupning av översiktsplanen gäller denna framför en kommunövergripande översiktsplan eller ett tematiskt tillägg till översiktsplanen.

Beskrivning av ärendet

Varje kommun ska enligt Plan- och Bygglagen ha en kommunomfattande och aktuell översiktsplan. Varje mandatperiod ska översiktsplanens aktualitet prövas. Senast gjordes detta 2012.

Syftet med aktualitetsprövningen är att analysera och visa om beslut och andra förändringar som skett sedan varje plans antagande påverkar genomförandet av planen. Särskilt strategiska frågor kan också lyftas fram

NORRKÖPING

KOMMUNFULLMÄKTIGE

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

2017-06-19

och översiktsplaner som är inaktuella kan upphävas. När beslut om översiktsplanens aktualitet tagits blir detta dokument en del av översiktsplanen för Norrköpings kommun och den förra aktualitetsförklaringen upphävs. Processen heter aktualitetsprövning och dokumentet heter Aktualitetsförklaring av översiktsplanen för Norrköpings kommun.

Detta beslut har föregåtts av remissrunda bland alla kontor och berörda bolag i kommunen inför aktualitetsprövningen parallellt med inhämtande av länsstyrelsens syn på kommunens översiktsplan, framtagande av förslag samt samråd bland alla kommunens nämnder och berörda bolag. Resultatet av samrådet finns sammanställt i bifogad samrådsredogörelse.

Ekonomiska konsekvenser

Översiktsplaneringen i Norrköpings kommun baseras på en helhetssyn för kommunens tillväxt, sett över en längre period. Grundregeln att i första hand utveckla och nyttja befintliga strukturer innebär att samhällets kostnader för stadens tillväxt kan optimeras och begränsas. Samtidigt bidrar den till långsiktigt hållbar utveckling ur både ekonomiskt, socialt och ekologiskt perspektiv.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta enligt förslag

Sänt till:

Stadsbyggnadskontoret

Stadsbyggnadskontoret gör det möjligt för Norrköping att fortsätta växa och utvecklas på ett hållbart sätt. Vi planerar för nya stadsdelar och utvecklar befintliga miljöer. Med respekt för stadens själ och med mod och kreativitet skapar vi vårt färgstarka Norrköping tillsammans.

STADSBYGGNADSKONTORET

Adress: Trädgårdsgatan 21, 601 81 Norrköping

Tel: 011-15 00 00 Fax: 011-15 31 90

E-post: stadsbyggnadskontoret@norrkoping.se

www.norrkoping.se

